

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Adversvs Omnia Catabaptistarvm Prava Dogmata Heinrychi Bullingeri lib. IIII

Bullinger, Heinrich

Tigvri, 1535

VD16 B 9759

Liber Quartvs Qvod Cristiana Libertas non sit carnalis. Simon.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35433

LIBER QVARTVS

QVOD CHRISTIANA LIBER
tas non sit carnalis.

S I M O N.

I.
TRACT.

AMETSI illorum opinio, qui ex spi-
rituali & Christiana libertate carna-
lem faciūt mihi nunquam probata est,
argumenta tamen quaedam ab illis au-
diui, quæ uidebantur mihi adprobare, quod & Chri-
stus per Euangelion carnalem quandā libertatē præ-
staret. IOIADA. Quæ ergo sunt illa, quæ te
tam ancipitem reddunt? SIMON. Filij sunt li-
beri, Christiani sunt filij, ergo Christiani sunt liberi.
Maior propositio petatur ex uerbis Christi Matt. 17.
Minor ex cap. 1. Ioannis. IOIADA. Fallacia hic
committitur, quam tu parum expendis. Aliter enim de
filijs loquitur Matth. 17. aliter Ioannis primo. In Mat-
thæo dominus de filijs loquitur, qui ex regia stirpe na-
ti priuilegiorum regalium sunt consortes. In capite
primo Ioannis Euangelista de filijs spiritualibus loqui-
tur, qui per fidem & gratiam fiunt filij dei. Iam si sic
colligis: Filij dei sunt liberi, Christiani sunt filij dei,
ergo liberi: recte quidem colligis, sed eam libertatem
intelligas necesse est quæ spiritualis est. Nam quemad-
modum

modum sunt filij, ita sunt & liberi: filij sunt spirituales, ergo spiritualiter sunt liberi. SIMON. Si nō per omnia sumus liberi, quid ergo in euangelio de libertate prædicatur? IOIADA. Hoc est quod dixi, libertas quidē prædicatur, sed spiritualis nō tēporalis, quā pleriq; (ut uidemus) ex euāgelio quærūt. Euāgelium docet, ut hi qui peccatis & carni seruiunt, mundo, & principi huius mundi, ruptis uinculis, abiecta tam graui & turpi seruitute, serui fiant iustitiæ & Christi. Hi uero carnalem quandam semper meditantur libertatem, qua sic sint liberi, ut nemini quidquam debeant. Auide hæc ex ore ministrorum expectant, quū uero hæc dicere nō uolunt, maledicūt et blasphemant uerbum dei carnales homines. Nouationē quandam somniant, ut sunt nouationis studiosi. Et certe euāgelium nouat, sed intus in animo & uita hominis. Animum immutat & mentem hominis uerbum dei: innouat uitam, innouat mores, & totam hominis conuersationem, ut libeat à quo abhorrebas, & horreas quod amabas & mordicus insequeris. Erroribus succedit ueritas, tenebris lux, uitijs uirtus, sceleribus iustitia, morti deniq; uita. An nō hæc eximia quædam & supra modum magna immutatio?

Sed audiamus iam scripturas ex apostolorum Petri & Pauli epistolis, Gal. 5. Vos in libertatem uocati estis fratres, tantum ne libertatem in occasionem car-

nis uertatis, sed per charitatem seruite uobis inuicem.
 1. Pet. 2. Tanquam liberi, & non ueluti prætectū habentes maliciæ libertatē, sed tanquam serui dei. Ioan. 8. Si in uerbis meis manseritis, uere discipuli mei estis, & cognoscetis ueritatem, & ueritas liberos uos reddet. Amen amen dico uobis, quod omnis qui facit peccatum, seruus est peccati, seruus autem non manet semper in domo, filius manet in aeternū: si ergo uos filius liberauerit, uere liberi eritis, &c. Ex quibus locis colligimus, Christianam libertatem non carnalem esse libertatem. Qui ergo ex euangelio quæstum uenantur aut lucrum, Simonis magi sunt socij. Is enim apostolis in hoc hærebat, ut liceret ei gratiam miraculorum ab eis emere, & hinc mercaturā & cauponationem instituere. Hic damnatur à Petro, & grauiſſime increpatur, ut cuius cor non rectum erat cum domino. Ex quo colligi licet eos non sincero animo negocium euangelij agere qui in euangelio quæstū uenantur, Act. 8. Hypocritæ sunt, quidquid simulant, falsum est. Affectus ambitionis etiam in filijs Zebedæi erat, qui primatum sectando Christum quærebāt, sed Christus eorum petitionem duris uerbis refellit, & dicit: Nescitis quid petatis. Iudæorum hæc spes est, non Christianorum, qui etiamnum hodie magna quædam de Messia suo somniant, & sibi falso promittunt. In quo errore & catabaptistæ uidentur esse, qui quidquid in prophetis

prophetis de regno Christi scriptum est, carnaliter interpretantur. Veri Christiani negotia Christi eterni regis spiritualiter intelligunt. Iuxta quod regnum spirituale, terrenum & externum non damnant, cuius administratio magistratibus est commissa.

QVOD CHRISTIANORVM SIT
omnibus debita reddere.

S I M O N.

QUUR uero Paulus dicit: Nemini quidquam debeatis, nisi ut inuicem diligatis? Rom. 13. II.
TRACT.

IOIADA. Huius loci (ut omnis scripturae) interpretatio ex charitate pendet, quae si proximum fraudat aut circumuenit, recte intelligis nemini debitum reddendum esse. Quod si charitas proximum nec contristat nec laedit, si non furatur, si alienam rem non concupiscit, certe omnibus dat quae debet. Quum apostoli per uarias gentes proficiscerentur, apud quas nimirum uariae leges, uarij mores & consuetudines essent, & haec omnino diuersae, non poterunt ab apostolis uniuersae nec conscribi nec omnino reijci. Breui ergo cōpendio in dilectionem omnia contrahunt, hanc quasi generalem regulam omnibus hominibus praescribentes, ut iuxta eam omnia transigerentur. Quapropter quum Paulus ad Rom. 13. multa

de magistratibus, de poenis, de assertione, de libertate
 & iure admonuisset, in fine ad charitatem cōuersus,
 omnia comprehendit. Quam qui seruat, nihil manda-
 torum transgreditur, qua qui caret nihil boni facere
 potest. Huic uni studeamus mi Simon, & concident
 nobis multæ questiones non solum friuolæ, sed & no-
 xiæ. Proinde te rogo ut tot iam scripturis edoctus &
 conuictus ueritati palmam des. Memineris iuxta ue-
 tus prouerbium, altercatione ueritatem perdi & ob-
 scurari. Memineris etiam scopum uniuersæ scripturæ
 esse fidem, charitatem, & innocentiam uitæ. Huc ma-
 gis specta quàm ad contentionem, seu ad falsam scien-
 tiæ opinionem. Consydera præterea, quod hæc da-
 mnata secta bonam partem ueterū hæresum secū con-
 trahit, nata ex ambitione, ex inuidia et odio, in hoc ut
 unicam ecclesiam Christi disseparet. Redi igitur ad
 ecclesiam Christi, redi ad unicam illam sponsam, sis
 ouis Christi, & agnosce ueri pastoris uocem. De redi-
 tibus & decimis quæ collegi subnectā. SIMON.

Quod tam acriter repugnaui, magis factum est ut
 discerem quæ ignorauī, quàm ut sic sentirem. Cete-
 rū ex his quæ hætenus inter nos sunt disputata, scias
 me multum utilitatis accepisse. Pro tua igitur diligen-
 tia, & ardenti in me studio gratias tibi ago sempi-
 ternas. Librum quem addis legam, ea mente spero, e-
 tiam eodem fructu, quibus tua uerba excepi. Tu in-
 terim

terim uale. IOIADA. Et tu uale.

TRACTATVLVS DE
REDITIBVS CONTRA PER-
plexos & tumultuosos catabaptistas.

PRAEFATIO.

DEO periculis maximis obnoxia sunt diuitia, ut periculo non possit carere qui de his scribere instituerit. Quod ego charissimi non temere subeo, sed motus catabaptistarum falsa doctrina, qua multos uel in libertatem carnis, uel in carnificinam conscientiarum conijciunt. Obtestor autem omnes fideles per dominum Iesum Christum, ne meis scriptis aliter, quam a me sunt edita, abutantur. Nolo auarus hinc praetextum suae cupiditati, aut scenerator suae fraudi ansam arripiat. Ad coruos cum affectibus hisce. Nos in scribendo publicam pacem & concordiam spectamus, aequitatem & iustitiam promouemus. Quidquid ergo huc non spectat, quidquid contra deum uel confectum uel meditatum fuerit, a nobis tanquam falsum & indignum rejicitur. Volumus enim ut omnia ad regulam charitatis metiantur, quam Christus ponit Matth. 7. Quaecumque uultis ut uobis faciant homines, eadem facite & uos